

Uusi yhteinen koti rakennetun ympäristön tiedolle

Rakennettu ympäristö on elämän näyttämö. Rakennettuun ympäristöön liittyy koko yhteiskunnan kannalta tärkeää tietoa, jota kiinteistönomistajat, asukkaat, yritys-elämä, tutkijat ja päätöksentekijät tarvitsevat. Tämän tiedon avulla rakennetaan toimivaa, terveellistä ja ilmastoviisasta elinympäristöä.

Mitä?

Pohja paremmalle tiedolle ja tiedon saatavuudelle

Rakennetun ympäristön tiedonhallinnassa on käynnissä muutos, jossa alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot tuodaan entistä helpommin saataville ja yhtenäiseen muotoon. Uusi toimintamalli syntyy yhteisesti sovituista tiedonrakenteista, lainsäädännöstä ja siitä, että tiedot ovat saatavilla yhdestä paikasta. Tämä tiedon uusi koti on *rakennetun ympäristön tietojärjestelmä*.

Ajantasainen ja yhteentoimiva tieto sujuvoittaa työtä monin tavoin ja parantaa viranomaisten yhteistyötä. Tieto liikkuu mutkattomammin valtion viranomaisten ja kuntien välillä, eikä sitä tarvitse toimittaa useaan paikkaan. Resursseja vapautuu tietojen tallentamisesta ja toimittamisesta muuhun työhön.

Koko maasta saadaan alue- ja organisaatorajat ylittävää tietoa. Valtakunnallisesti yhteentoimivan tiedon avulla voi tehdä tarkempia tilastoja ja ennusteita sekä seurata rakentamisen hiilijalanjälkeä. Kuntalaiset saavat entistä helpommin tietoa kaavoituksesta ja osallistuminen helpottuu. Julkisen tiedon virtaus poistaa pullonkauloja yritysten tarjoamilta palveluilta. Julkiset palvelut kehittyvät, ja syntyy uutta liiketoimintaa.

Miksi?

Tiedon saatavuus, luotettavuus ja tietoturva paranevat

Tällä hetkellä rakennetun ympäristön tiedot hajautuvat Suomessa useisiin järjestelmiin eri tahoille. Tietojen käyttö on hankalaa, sillä ne on tallennettu eri muodoissa, tiedoissa on puutteita, eivätkä järjestelmät toimi aina yhteen. Uusi, yhdenmukaisempi tapa hallita, käyttää ja hyödyntää rakennetun ympäristön tietoa on välttämätön.

Digitalisaatio muuttaa tapaamme hyödyntää tietoa. Rakennetun ympäristön tiedoissa on myös turvallisuuden kannalta kriittistä tietoa. Siksi digimuutos edellyttää uusia pelisääntöjä ja lainsäädännön päivittämistä. Rakennetun ympäristön digitalisaatiota koskevat lait tulevat voimaan 1.1.2024, jolloin myös uusi *rakennetun ympäristön tietojärjestelmä* avautuu käyttäjille.

Digitalisaation tavoitteena ei ole vain saavuttaa kustannussäästöjä, vaan tarjota myös parempia palveluja käyttäjille. Yhteentoimivassa muodossa saatavilla olevan tiedon arvo nousee, ja sen luotettavuus ja tietoturva paranevat.

Miten?

Ryhti on yhteinen ponnistus

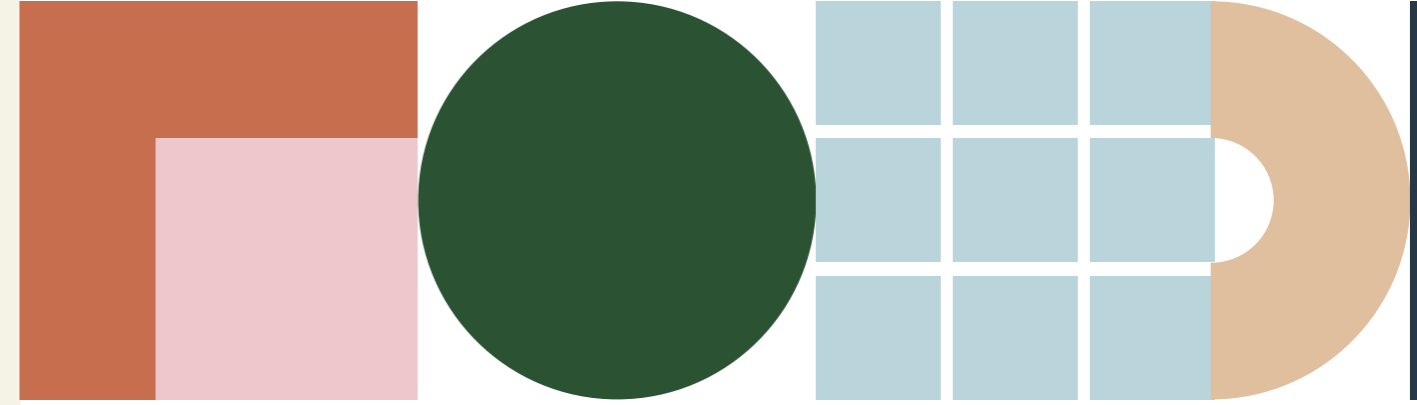
Rakennetun ympäristön digitalisaatiota on kehitetty eri tahoilla jo pitkään. Työ rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuuden parantamiseksi, rakennetun ympäristön tietojärjestelmä ja uusi lainsäädäntö antavat raamit ja vauhtia digimuutokselle. Muutokseen tarvitaan mukaan kattavasti erilaisia tahoja, jotta lopputuloksesta tulee mahdollisimman hyvin käyttäjiä palveleva.

Ympäristöministeriön ja Suomen ympäristökeskuksen Ryhti-hankkeen tehtävänä on mahdollistaa muutos. Hankkeessa ovat mukana kunnat, kiinteistö- ja rakentamisalan toimijat ja yritykset sekä keskeiset ministeriöt ja virastot. Tiiviillä yhteistyöllä parannetaan tiedon ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta ja vältetään päällekkäistä työtä.

Tieto tallentuu uuteen järjestelmään erityisesti kuntien kaavoituksessa ja rakennuslupia käsiteltäessä. Digimuutos ei muuta tiedontuotannon vastuita eikä kaavoituksen ja rakennusluvituksen rooleja. *Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä* ei muuta sinne saapuvia tietoja, vaan tiedon tuottaja vastaa niiden ajantasaisuudesta.

Muutoksen tuomia hyötyjä

- Yhdenmukainen tieto on sujuvasti ja turvallisesti saatavilla.
- Pällekkäisen tiedon kerääminen vähenee merkittävästi ja tieto pysyy ajan tasalla.
- Laadukas tieto auttaa kehittämään julkisia palveluita ja monenlaista yritystoimintaa.
- Investointi rakennetun ympäristön tietojen digitalisointiin maksaa itsensä takaisin.

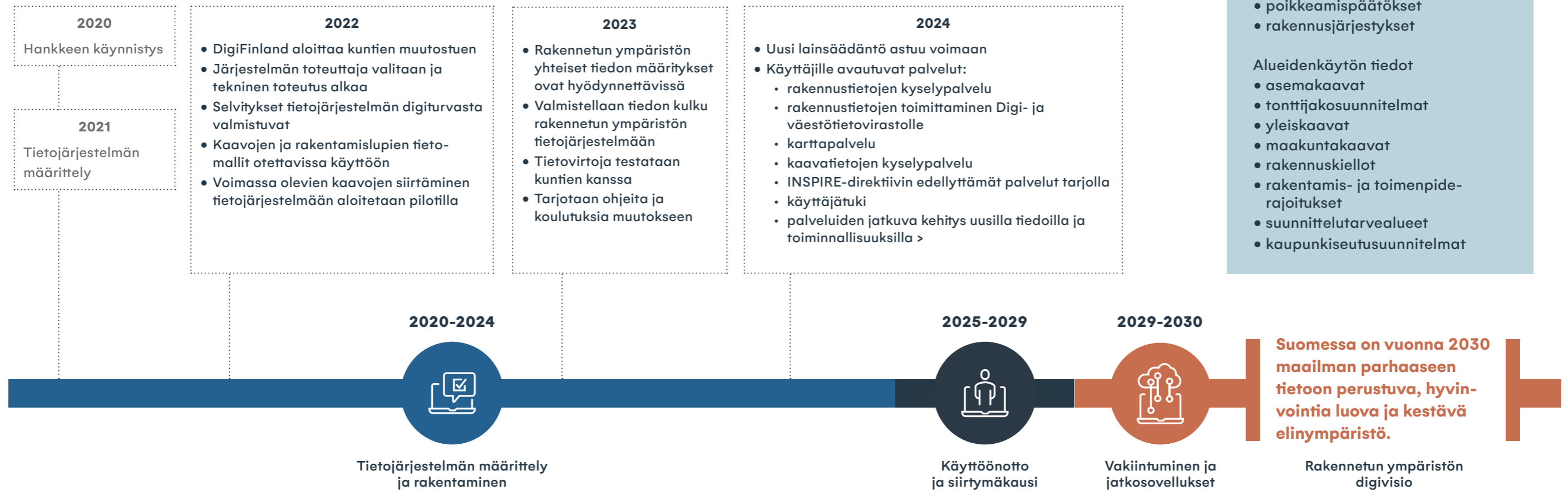

Tulevaisuudessa rakennetun ympäristön tieto on saatavissa yhdestä järjestelmästä. Uusi rakennetun ympäristön tietojärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2024, jolloin myös sitä koskevat lait astuvat voimaan. Vuosien 2025–2029 siirtymäkauden aikana järjestelmää otetaan laajemmin käyttöön ja siihen lisätään uusia sisältöjä. Tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä tiedon digimuutos on vakiintunut ja synnyttänyt lukuisia jatkosovelluksia. Tuolloin meillä on maailman parhaaseen tietoon perustuva, hyvinvointia luova rakennettu ympäristö.

Vuonna 2024 rakennetun ympäristön tietojärjestelmään vietäviä tietoja ovat:

- Rakentamisen tiedot
- rakentamisluvat
 - purkamisluvat
 - maisematyöluvat
 - poikkeamis päätökset
 - rakennusjärjestykset

- Alueidenkäytön tiedot
- asemakaavat
 - tonttijakosuunnitelmat
 - yleiskaavat
 - maakuntakaavat
 - rakennuskiellot
 - rakentamis- ja toimenpiderajoitukset
 - suunnittelutarvealueet
 - kaupunkiseutusunnitelmat

Tilaa Ryhti-utiskirje ja saat noin joka toinen kuukausi ryhdikkään tietopakettien rakennetun ympäristön digimuutoksesta!
ym.fi/ryhti

Ota yhteyttä!

Ympäristöministeriö
Rakennetun ympäristön osasto
Juhana Rautiainen, ohjelmapäällikkö
juhana.rautiainen@gov.fi
p. 029 525 0075

Minna Perähuhta, neuvotteleva virkamies
minna.perahuhta@gov.fi
p. 029 525 0223

Suomen ympäristökeskus
Päivi Malmi, hankepäällikkö
paivi.malmi@syke.fi
p. 050 375 7114

Ryhti-muutostuki / DigiFinland Oy
Satu Reisko, projektipäällikkö
satu.reisko@digifinland.fi
p. 046 921 0722